

КАФЕДРА ОРГАНІЗАЦІЇ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЦИВІЛЬНОГО

ЗАХИСТУ В НАДЗВИЧАЙНИХ СИТУАЦІЯХ

УНІВЕРСИТЕТУ ЦИВІЛЬНОГО ЗАХИСТУ УКРАЇНИ

Барбашин В.В., Фесенко Г.В., Чізов В.Ф.,

Ромін А.В., Толкунов І.О., Метельов О.В.

МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ

ЩОДО ВИЯВЛЕННЯ І ОЦІНКИ РАДІАЦІЙНОЇ ОБСТАНОВКИ ПРИ АВАРІЯХ НА РАДІАЦІЙНО НЕБЕЗПЕЧНИХ ОБ'ЄКТАХ

*Для курсантів, студентів та слухачів
заочної форми навчання*

м. Харків – 2007

**КАФЕДРА ОРГАНІЗАЦІЇ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЦИВІЛЬНОГО
ЗАХИСТУ В НАДЗВИЧАЙНИХ СИТУАЦІЯХ
УНІВЕРСИТЕТУ ЦИВІЛЬНОГО ЗАХИСТУ УКРАЇНИ**

Барбашин В.В., Фесенко Г.В., Чіжов В.Ф.,
Ромін А.В., Толкунов І.О., Метельов О.В.

**РАДІАЦІЙНИЙ, ХІМІЧНИЙ ТА
БАКТЕРІОЛОГІЧНИЙ ЗАХИСТ**

**МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ
ЩОДО ВИЯВЛЕННЯ І ОЦІНКИ РАДІАЦІЙНОЇ
ОБСТАНОВКИ ПРИ АВАРІЯХ НА
РАДІАЦІЙНО НЕБЕЗПЕЧНИХ ОБ'ЄКТАХ**

**Для курсантів, студентів та
слухачів заочної форми навчання**

Харків 2007

Друкується за рішенням кафедри організації забезпечення цивільного захисту в надзвичайних ситуаціях УЦЗУ протокол № 3 від 08.11.2006 року

Рецензенти:

- Зосімов Володимир Петрович – начальник кафедри управління та організації діяльності у сфері цивільного захисту Університету цивільного захисту України;
- Скляр Володимир Володимирович – кандидат технічних наук, доцент, провідний науковий співробітник відділу аналізу безпеки управляючих та інформаційних систем АЕС Державного науково-технічного центру ядерної та радіаційної безпеки.

„Радіаційний, хімічний та бактеріологічний захист”. „Методичні рекомендації щодо виявлення і оцінки радіаційної обстановки при аваріях на радіаційно небезпечних об'єктах” (для курсантів, студентів та слухачів заочної форми навчання) / Барбашин В.В., Фесенко Г.В., Чіжов В.Ф., Ромін А.В., Толкунов І.О., Метельов О.В. - Харків: УЦЗУ, 2007. – 24 с.

У методичні рекомендації щодо виявлення і оцінки радіаційної обстановки при аваріях на радіаційно небезпечних об'єктах включено: порядок підготовки вихідних даних, основні етапи оцінки радіаційної обстановки, необхідні довідкові таблиці та рисунки, приклад оцінки радіаційної обстановки.

Матеріал, включений до видання, допоможе курсантам, студентам та слухачам отримати під час навчання сукупність знань, вмінь і уявлень з організації і здійснення цивільного захисту, прийняття рішень в умовах екстремальних ситуацій по захисту населення і виробничого персоналу об'єктів, прогнозування масштабів забруднення при аваріях на радіаційно небезпечних об'єктах.

Методичні рекомендації розроблені згідно з програмою „Радіаційний, хімічний та бактеріологічний захист” підготовки у вищих навчальних закладів МНС України.

Відповідальний за випуск Г.В.Фесенко

ВСТУП

Наслідки радіаційних аварій оцінюються масштабом та ступенем радіаційного впливу і радіоактивного забруднення. Радіаційному впливу піддаються люди, сільськогосподарські тварини, рослини і прилади, чутливі до випромінювань, а радіоактивному забрудненню - споруди, комунікації, техніка, майно, продовольство, сільськогосподарські угіддя і природне середовище.

Небезпека ураження людей вимагає швидкого виявлення та оцінки радіаційної обстановки. Мета проведення оцінки радіаційної обстановки – прийняття обґрунтованих рішень щодо вжиття заходів, спрямованих на виключення або зменшення радіоактивного опромінення людей, а також на визначення найбільш доцільних дій населення і сил реагування на радіаційні аварії на зараженій місцевості.

Оцінка радіаційної обстановки здійснюється за результатами прогнозування наслідків радіаційної аварії і за даними радіаційної розвідки. Оскільки процес формування радіоактивного середовища триває кілька годин, попередньо проводять оцінку радіаційної обстановки за результатами прогнозування радіоактивного зараження місцевості. Це дозволяє завчасно, тобто до підходу радіоактивної хмари, провести заходи щодо захисту населення.

Метод прогнозування дозволяє змоделювати можливі аварійні ситуації на об'єкті і завчасно розробити й реалізувати ефективну систему захисту робітників та службовців, населення, що проживає поблизу об'єкта.

Навчальне видання

„Радіаційний, хімічний та бактеріологічний захист”.
Методичні рекомендації щодо виявлення і оцінки радіаційної
обстановки при аваріях на радіаційно небезпечних об’єктах. Для
курсантів, студентів та слухачів заочної форми навчання.

Автори: **Барбашин Віталій Валерійович**
 Фесенко Герман Вікторович
 Чіжов Владислав Федорович
 Ромін Андрій Вячеславович
 Толкунов Ігор Олександрович
 Метельов Олександр Володимирович

Відповідальний за випуск **Г.В.Фесенко**

Підп. до друку . . .200 р.
Друк різнограф
Тираж 250 прим.

Формат 60x84 1/16
Умов.-друк. арк. 1,5
Вид. №21/06 Замов. №

Відділення редакційно-видавничої діяльності
Університету цивільного захисту України
61023, Харків, вул. Чернишевська, 94